

1-7 NİSAN KANSER HAFTASI

Kanser, dünyada ve ülkemizde sebebi bilinen ölüm nedenleri sıralamasında kalp ve damar hastalıklarından sonra ikinci sırada yer alan önemli bir halk sağlığı sorunudur. Gelecek yıllarda dünya nüfusunun artması, yaşlanması ve kansere yol açabilecek risk faktörlerine daha çok ve daha uzun süre maruz kalınması ile birlikte gerek tanı konacak kanser olgu sayısının artışı gerekse yüksek tedavi maliyetleri nedeniyle kansere bağlı ekonomik, sosyolojik ve psikolojik yükün artması beklenmektedir. Oysa erken teşhis edildiğinde tedavinin mümkün olduğu ve yaşam kalitesinin artırılabilirdiği kanser türleri olduğu düşünülürse korunmanın önemi daha da artmaktadır.

Teknolojinin ve tıbbın ilerlemesi ile elde edilen sonuçların daha etkin kullanılması ve halkı bilgilendirme/bilinçlendirme/farkındalık kazandırma çalışmalarına yoğunluk verilmesi amacıyla düzenlenen “1- 7 Nisan Kanser Haftası” etkinlikleri, kanser mücadelesinde oldukça önemli bir yer tutmaktadır.

Kanser beraberinde getirdiği sağlık sorunlarının yanı sıra, maddi ve manevi yönden uzun süreli mücadele gerektiren bir hastalıktır. Dünya Sağlık Örgütü’nün 2020 yılı verilerine göre; küresel bazda 19.2 milyon yeni kanser vakası tespit edilmişken, kansere bağlı 9.9 milyon ölüm gerçekleşmiştir. Dünya genelinde 75 yaşına kadar her 5 kişiden 1 kişinin kansere yakalanacağı ve her 10 kişiden 1’inin ise kanser nedeniyle hayatını kaybedeceği tahmin edilmektedir. Dünyada ve ülkemizde ilk sıralarda yer alan kanser türleri akciğer, meme ve kolorektal kanserler olarak benzerlik göstermektedir.

Kanser gelişiminde, %90 çevresel, %10 oranında ise genetik faktörler etkilidir. Çevresel faktörler arasında yer alan; tütün kullanımı, alkol tüketimi, fazla kilolu ve/veya obez olma ve enfeksiyonlara maruziyet gibi risklerin engellenmesi yolu ile gelişmekte olan kanserlerin günümüzde %30-%50 oranında önlenebileceği bilinmektedir.

Özellikle tarama programları ve kanser belirtilerinin erken fark edilmesi, teşhis ve tedavi hizmetlerine erken dönemde erişilmesi yolu ile uygulanan tedavinin yaşam kalitesine çok şey katabildiği kanser türleri göz önüne alınırsa, korunmanın önemi daha da artmaktadır.

Yapılan çalışmalar yirmi birinci yüzyılda kanser konusunda en önemli kontrol stratejisinin korunma ve erken teşhis olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Bu kapsamda; kanserojen maddelerin tespiti, risk faktörlerinden kaçınma, tarama ve erken tanı en önemli kanser kontrol stratejileri arasında yer almaktadır.

Toplum Sağlığı Merkezleri (TSM) bünyesinde hizmet veren Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezleri (KETEM), Sağlıklı Hayat Merkezleri (SHM) ve Aile Sağlığı Merkezleri (ASM)’nde;

- **40-69** yaş arası kadınlara **2 yılda bir** meme kanseri taraması
- **30-65** yaş arası kadınlara **5 yılda bir** rahim ağzı kanseri taraması
- **50-70** yaş arası kadın ve erkeklere **2 yılda bir** kalınbağırsak kanseri taramaları

ÜCRETSİZ olarak yapılmaktadır.

Tarama sonrası sonucu pozitif ya da şüpheli çıkan kişiler, tarama sonrası teşhis merkezlerine yönlendirilmekte ve ileri tetkikleri yapılmaktadır. Teşhis ve tedavi hizmetleri ikinci ve üçüncü basamak sağlık kuruluşları tarafından yürütülmektedir.

Kansere karşı mücadelede “Farkındalık ve Bilinç Düzeyinin Artırılması” önemli diğer bir strateji olup, ülkemizde “Kanser Haftası” olarak kabul edilmiş olan Nisan ayının ilk haftası boyunca düzenlenen çeşitli etkinliklerle konuya dikkat çekilmektedir. Her yıl 1-7 Nisan Ulusal Kanser Haftasında, sağlıklı bir toplum için önemi giderek artan kanser hastalığına karşı halkta farkındalık oluşturmak, taramalara katılımı artırmak için düzenlenen bu etkinliklerle halkı bilgilendirmek ve bilinçlendirmek hedeflenmektedir. Ancak tüm bu çalışmaların yılın bir haftası ile sınırlı tutulmayıp yıl boyunca sürdürülmesi kanserle mücadelede akılda tutulması gereken bir unsur olup önemli kazanımlar sağlayacaktır.